

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om frivillig militärtjänst för kvinnor

Till försvarsutskottet

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om frivillig militärtjänst för kvinnor (RP 182/2021 rd): Ärendet har remitterats till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet för utlåtande till försvarsutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Joona Lapinlampi, försvarsministeriet
- överinspektör Marjo Rantala, Jämställdhetsombudsmannens byrå
- civiltjänstdirektör Mikko Reijonen, Civiltjänstcentralen
- organisationskoordinator Aku Kervinen, Vapenvägrarförbundet rf
- ordförande Atte Grönroos, Beväringsförbundet rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- utrikesministeriet
- justitieministeriet
- social- och hälsovårdsministeriet
- Försvarsutbildningsföreningen (MPK)
- Maanpuolustusnaisten Liitto ry
- Kvinnornas Beredskapsförbund rf
- Finlands Fredsbevararförbund rf
- De Hundras Kommitté i Finland rf.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

I propositionen föreslås en ny lag om frivillig militärtjänst för kvinnor. Lagen ska ersätta den gällande lagen med samma namn. Propositionen går ut på att tekniskt uppdatera och utveckla lagstiftningen. Uppdraget för arbetsgruppen bakom den innefattade inte någon mer omfattande ut-

Utlåtande AjUU 16/2021 rd

veckling av värnpliktssystemet och den frivilliga militärtjänsten för kvinnor. I stället ingår detta i uppdraget för den parlamentariska kommitté som statsrådet tillsatt den 5 mars 2020.

Bestämmelserna om persedelpenning, uttagning och graviditet tas in i lagen från författningar på lägre nivå. Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet anser det vara viktigt att bestämmelserna i förordningar och föreskrifter om individens rättigheter och skyldigheter lyfts upp på lagnivå. Propositionen är motiverad bland annat med tanke på grundlagens 6 § om jämlikhet.

Den tidsfrist inom vilken kvinnor har rätt att avbryta militärtjänsten ska förkortas från 45 till 30 dygn. Syftet med ändringen är att minimera de skadliga effekterna av avbrott i den nuvarande tjänstgöringsperioden och se till att de viktigaste uppgifterna blir utförda. Utskottet ställer sig bakom den föreslagna ändringen och konstaterar att den också ökar jämställdheten i och med att det inte längre är möjligt att återkalla förordnandet att inleda militärtjänst för kvinnor efter uttagningarna till utbildningsgren.

Bland de övriga föreslagna bestämmelserna välkomnar utskottet särskilt ändringen i tidsfristen för ansökan till militärtjänst. Ändringen gör det möjligt att ordna uttagningen för kvinnor samtidigt som uppbåden. Likaså är det välkommet att intervallet för hälsokontroller samordnas mellan könen. Vidare är det i sin ordning att 9 § 1 mom. hänvisar till lagen om fortbestånd av arbetsavtals- och tjänsteförhållandet för den som fullgör skyldighet att försvara landet (305/2009) och till kvinnors rätt att återgå till sitt tidigare arbete även i det fall att förordnandet att inleda tjänstgöring återkallas med stöd av 5 § 1 mom. i den nya lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet föreslår

att försvarsutskottet beaktar det som sägs ovan.

Utlåtande AjUU 16/2021 rd

Helsingfors 25.11.2021

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Aino-Kaisa Pekonen vänst

vice ordförande Katja Taimela sd

medlem Kim Berg sd

medlem Bella Forsgrén gröna

medlem Tuomas Kettunen cent

medlem Rami Lehto saf

medlem Anders Norrback sv

medlem Ilmari Nurminen sd

medlem Juha Pylväs cent

medlem Arto Satonen saml

medlem Ruut Sjöblom saml

ersättare Mikko Lundén saf

ersättare Jari Myllykoski vänst.

Sekreterare var

plenarråd Miika Suves.